

Hemosztázis a klinikus szemével

Domján Gyula

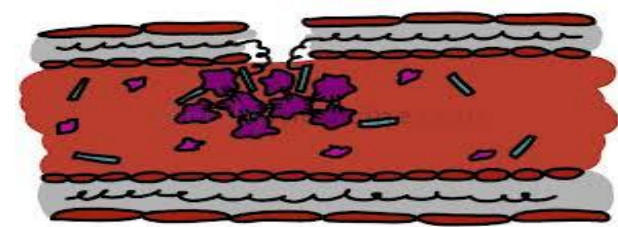
A hemosztázis szerepe

- A sérülés helyén a vérzés megállítása
- A véráramlás folytonosságának biztosítása

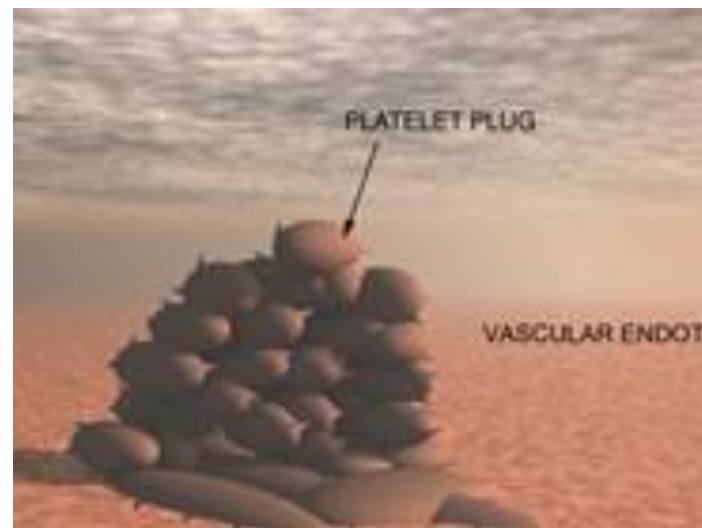
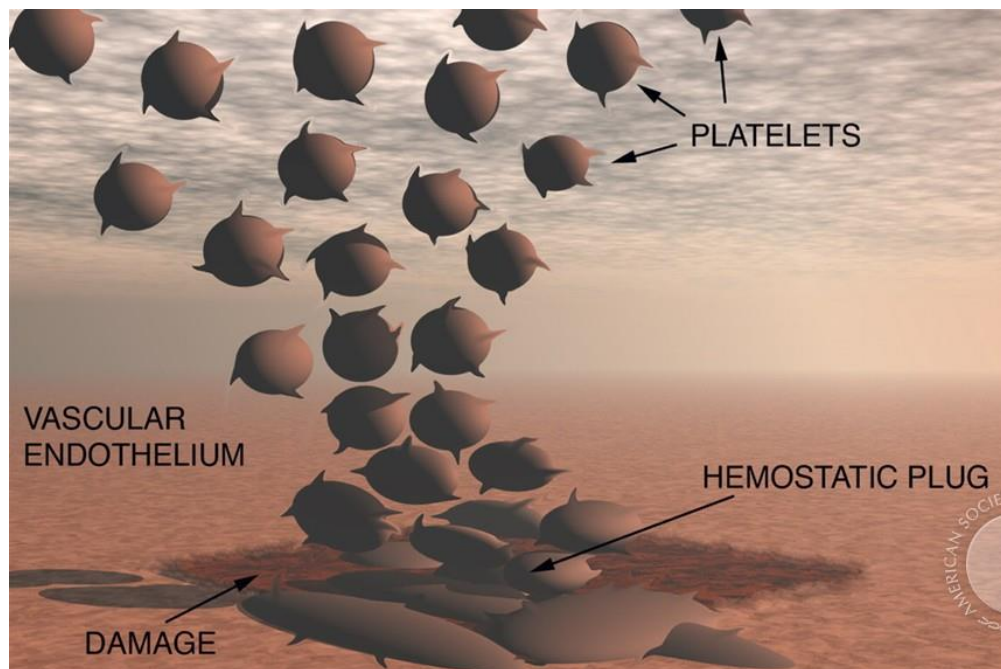
A hemosztázis fázisai

- Primer hemosztázis
- Szekunder hemosztázis
- Fibrinolízis

Primer hemosztázis

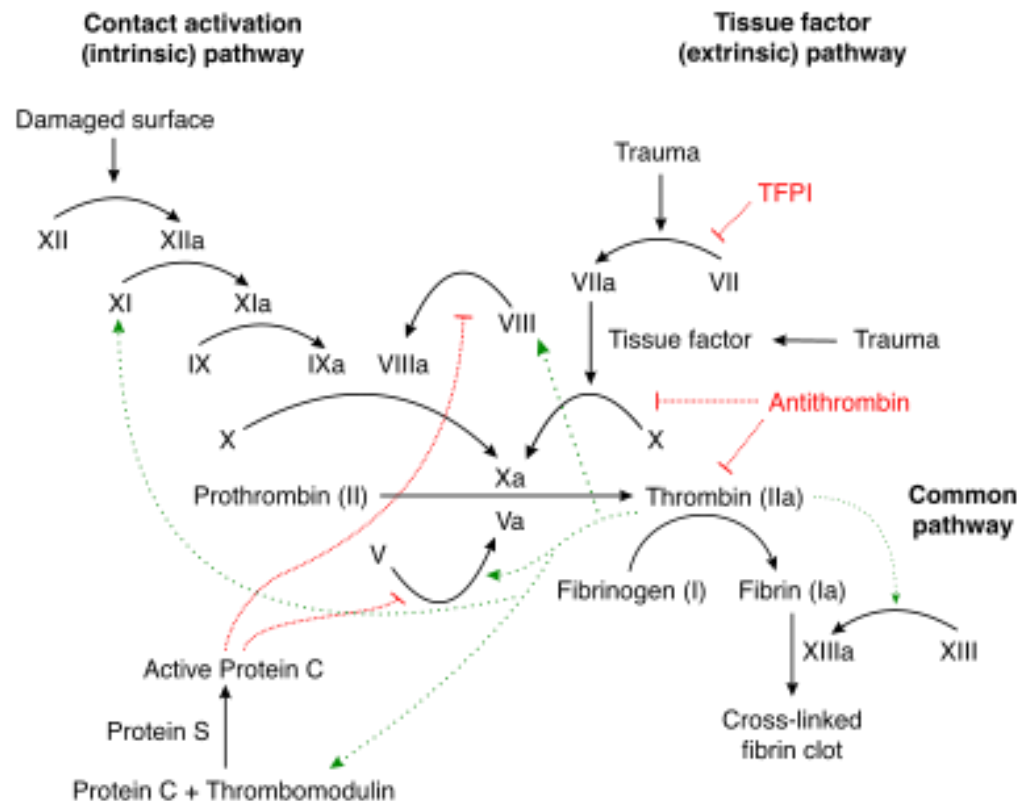

- A sérült endotélium helyén **thrombocytá dugó kialakulása**
- Érfal szerepe
- Thrombocytá szerepe
- Vizsgálata: vérzés idő

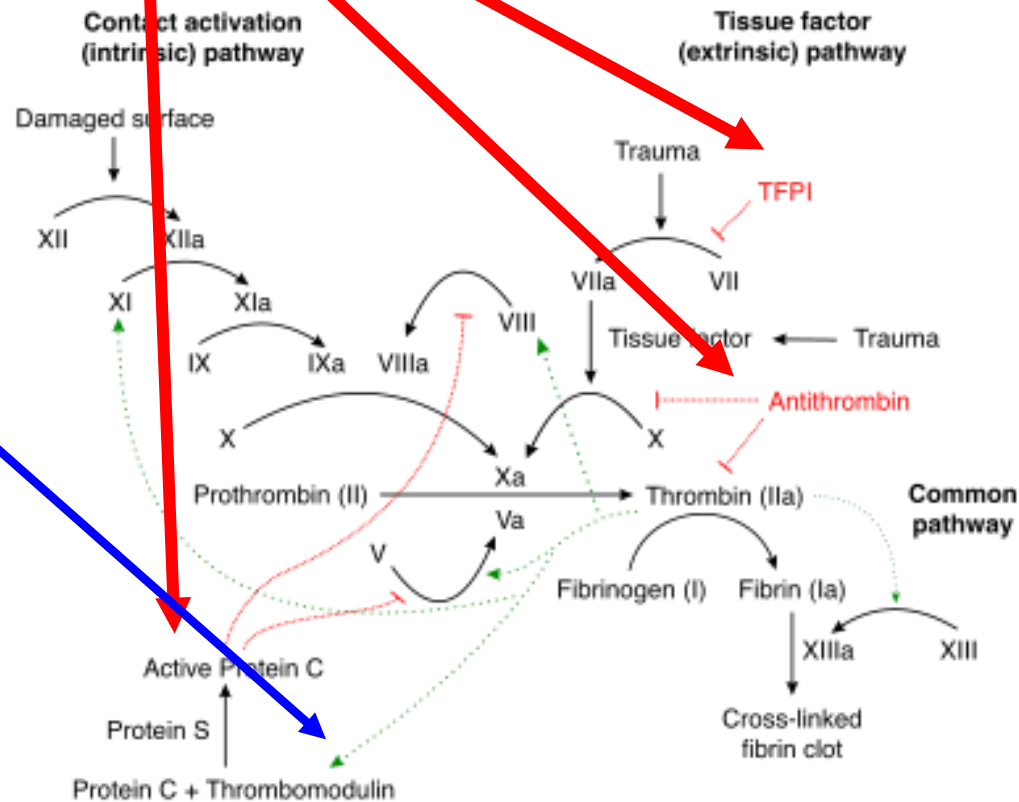
Szekunder hemosztázis

- Az alvadási kaszkád aktivációja,
- Mely során fibrin tartalmú alvadék keletkezik
- Extrinsic út
  - TF útvonal
- Intrinsic út
  - kontakt aktiváció

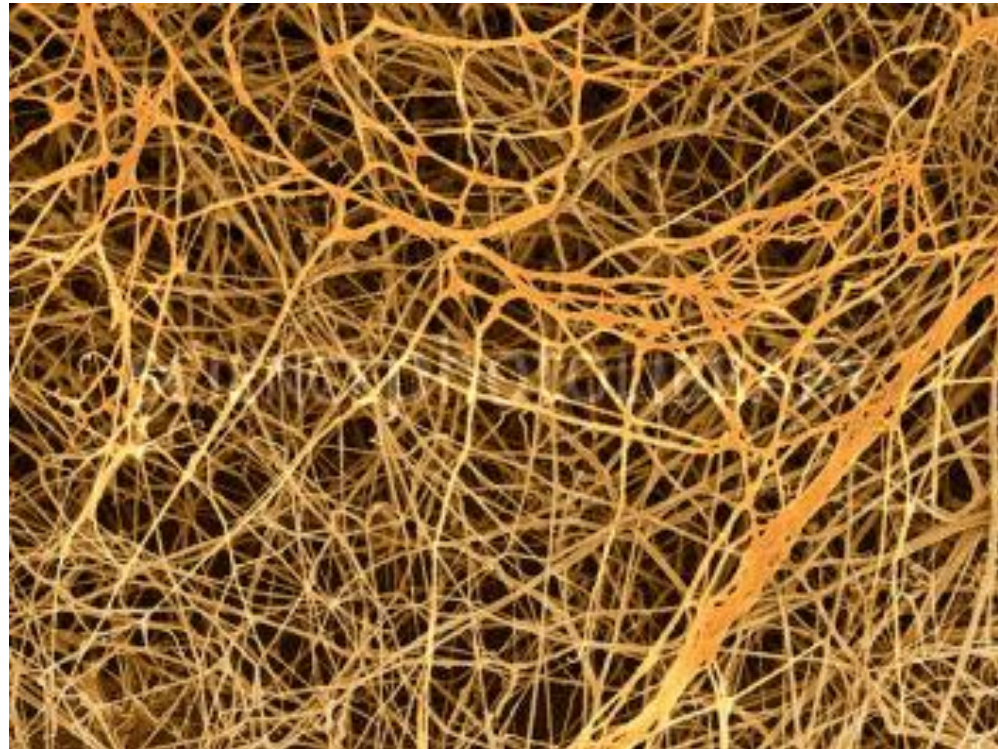
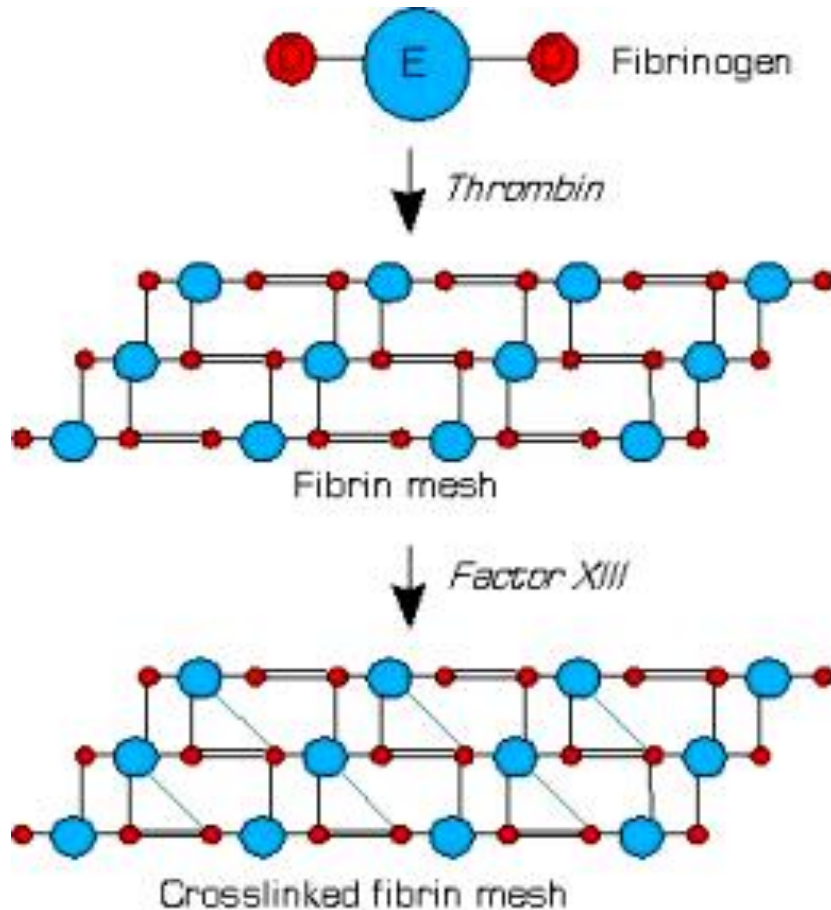
Szekunder hemosztázis – folyamat leállítása

- A fibrin képződéssel párhuzamosan zajlik
- Az antikoagulánsok működése
- A thrombin saját termelődését is gátolja

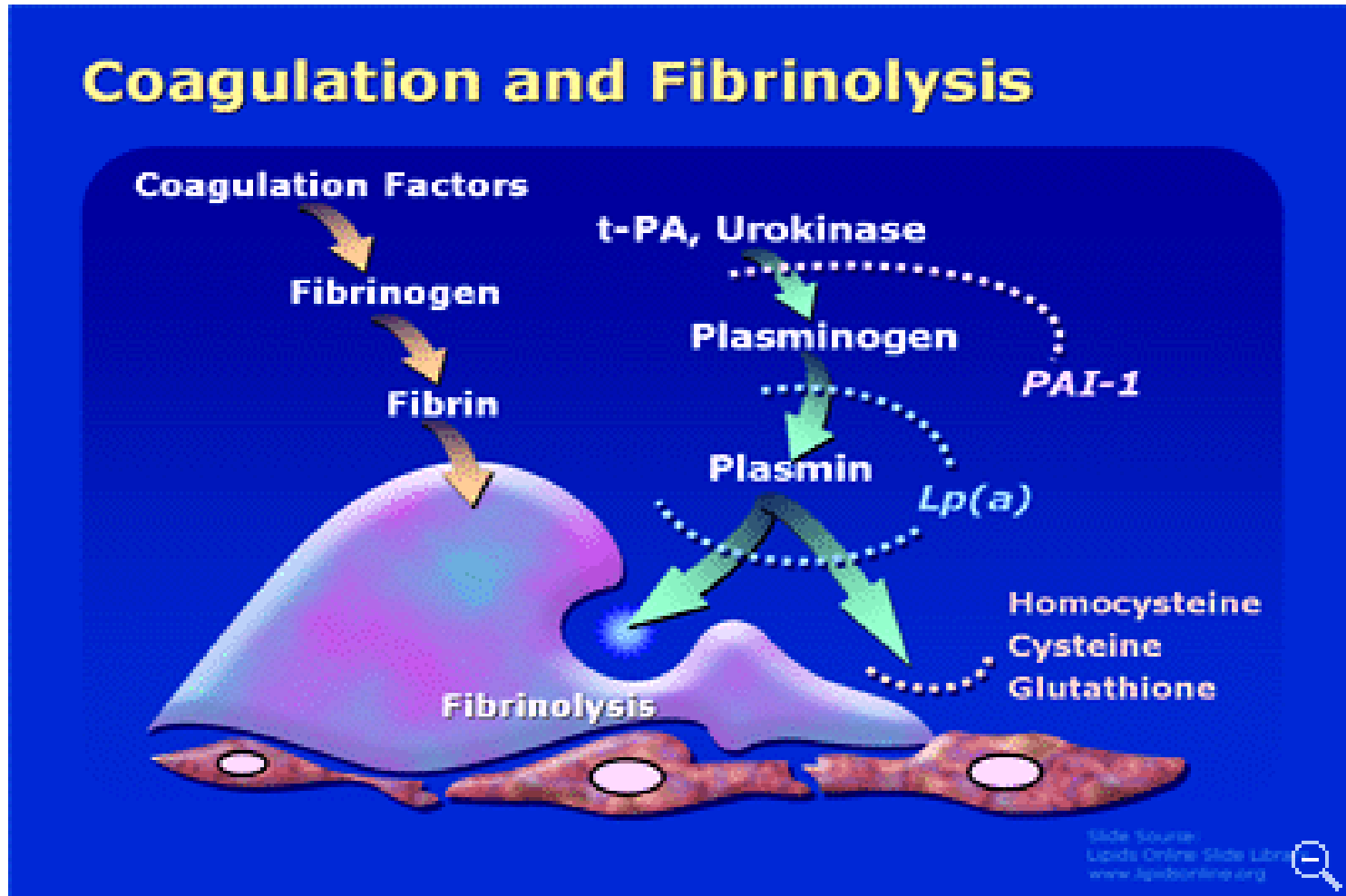
A fibrinháló stabilizálása

- FXIII: keresztkötések kialakulása

Az alvadék lebontása

- A fibrinolítikus rendszer

A véralvadás zavarai

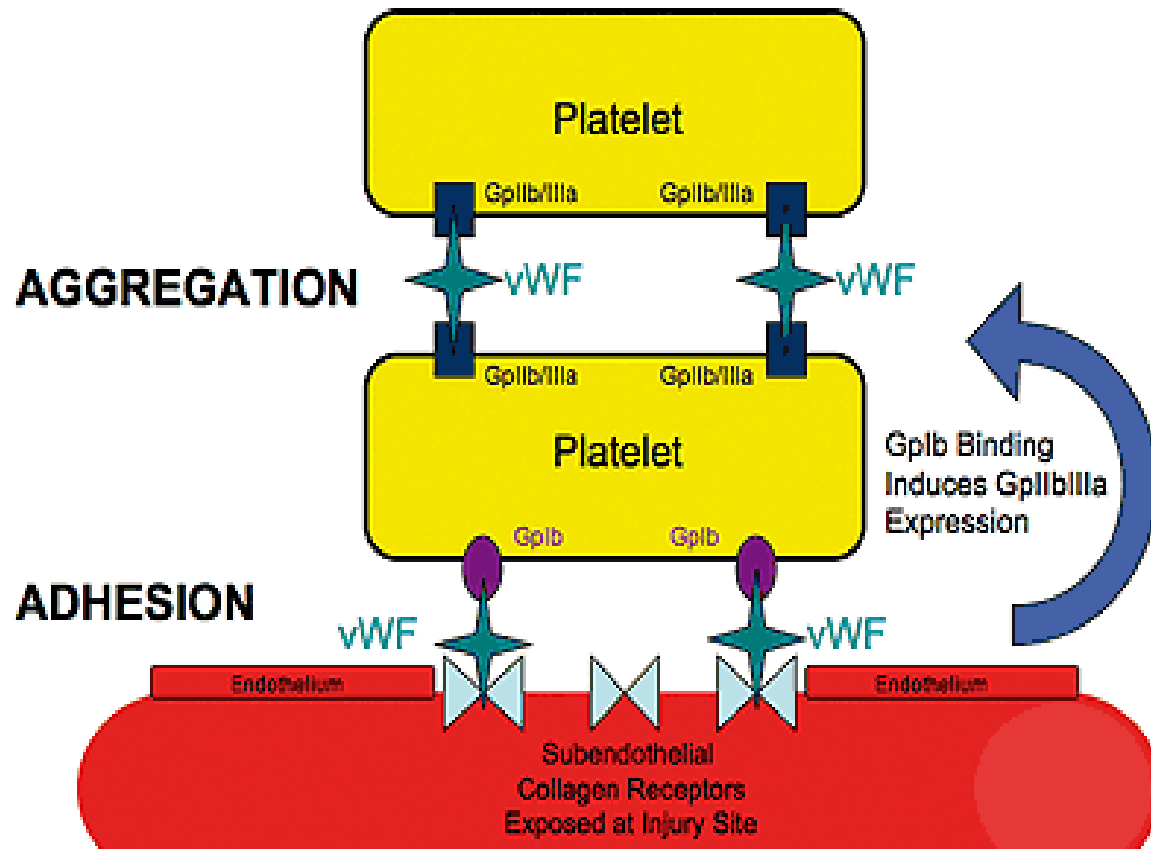
- Vérzékenység
- Fokozott alvadékonyság

Vérzékenység

- Veleszületett:
  - Hemofília A és B
  - Von Willebrand betegség
  - Thrombocytopeniák és -pathiák
- Szerzett:
  - Májbetegségek
  - K vitamin hiány
  - uremia
  - iatrogénia

Von Willebrand betegség

- **Szerep:**
  - FVIII stabilizálás
  - Thrombocyta adhézió

Von Willebrand betegség

- Autoszómális domináns öröklődés menet
- vWf-t kódoló gén a 12. kromoszómán
  - A 22. kromoszómán kisebb méretű pseudogén
- MK, EC, placenta sejtjeiben expresszálódik
- Mutáció következtében
  - nem termelődik fehérje, vagy kóros funkció
- Férfiakat, nőket egyformán érinti
- Szerzett is lehet: aorta stenosis

Gyakoriság

- Az átlagpopulációban 1-3 %-os prevalencia
- Kezelést igénylő betegség: 1/10.000
- A hordozók többsége tünetmentes

- 1. típus (70%): mennyiségi csökkenés
általában heterozygota
- 2. típus: funkció zavar, heterogén csoport,
heterozygoták
- 3. típus: vWf hiány,
súlyos vérzékenység
- 2-3. típusnak autoszomális recesszív formája is van

Klinikum

Mucocutan vérzés (pl. orrvérzés)
menorrhagia,

Súlyosabb esetben

GI vérzés, spontán hemarthrosis

Sokszor foghúzást, vagy műtétet követően
elhúzódó vérzés

VWD laboratóriumi diagnosztikája

Laboratory Workup for von Willebrand Disease

Laboratory Study	Expected Results
Complete blood count	Anemia or thrombocytopenia
Activated partial thromboplastin time	Increased
Bleeding time	Normal to increased
von Willebrand factor Ag (ELISA)	Present
Gplb receptor (ELISA) or ristocetin cofactor assay	Can indicate decreased von Willebrand factor activity
von Willebrand factor multimer analysis	Will differentiate type of disease
ABO group	Type O can have decreased von Willebrand factor

Abbreviations: Ag=Antigen, ELISA=enzyme-linked immunosorbent assay, von Willebrand factor= von Willebrand factor.

vWD versus Hemophilia

vWD

Autosomal

Mucousal bleeding

PTT↑

F:VIII ↓

VWF:AG ↓

BT ↑

Hemophilia

Sex-linked

Joint/muscle bleeding

PTT↑

F:VIII ↓

VWF:AG normal

BT normal

A vWD kezelése

Replacement Therapy for

- Fresh frozen plasma
- Cryoprecipitate
- Factor VIII/VWF concentrates
- Platelets - platelet type only

Desmopressin

- DDAVP - 1-D-amino-8-D-arginine vasopressin
- Antidiuretic
- Released from endothelial
  - Factor VIII
  - von Willebrand factor
  - t-PA

Indikáció:

- Mild hemophilia A
- Hemophilia carriers with low levels
- Type I von Willebrand's disease
- Acquired von Willebrand's disease
- Platelet function defects
- Other disorders

- Hemofília A
FVIII hiány
- hemofília B
FIX hiány, diszfukció

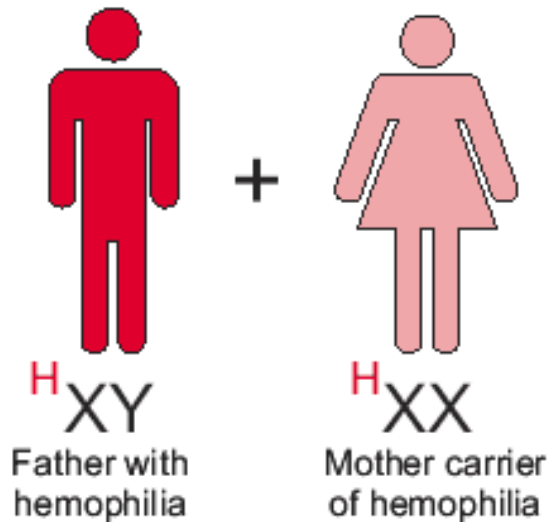
HEMOPHILIA

HEMOFÍLIÁK

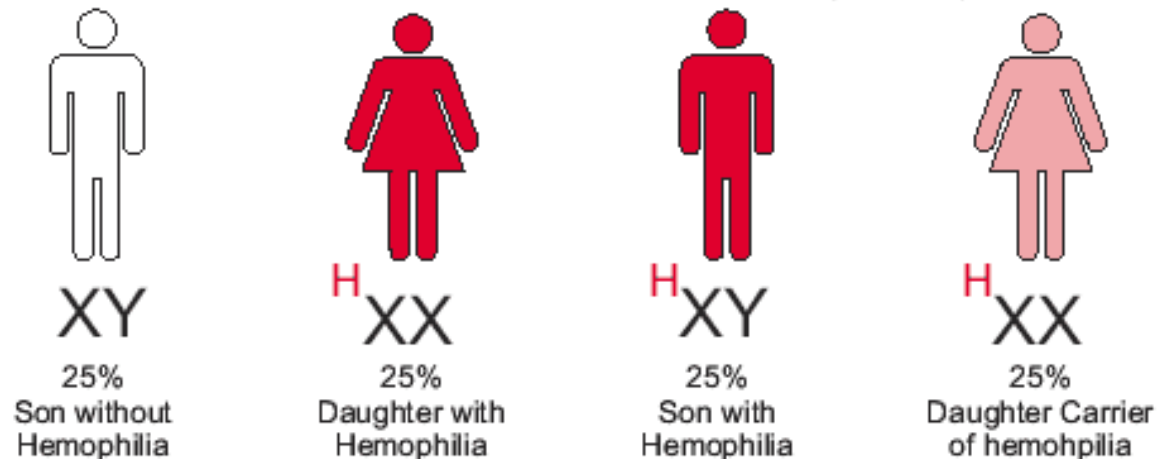
- FVIII és F IX génje az X kromoszómán
- Nők hordozók (heterozygoták)
- Férfiak betegednek meg (hemizygoták)
- Klinikailag nem különíthető el az **A** és **B** hemofília

Ritkán a nők is lehetnek betegek

gén inaktiváció, mozaicizmus,
hordozó anya-beteg apa overeke

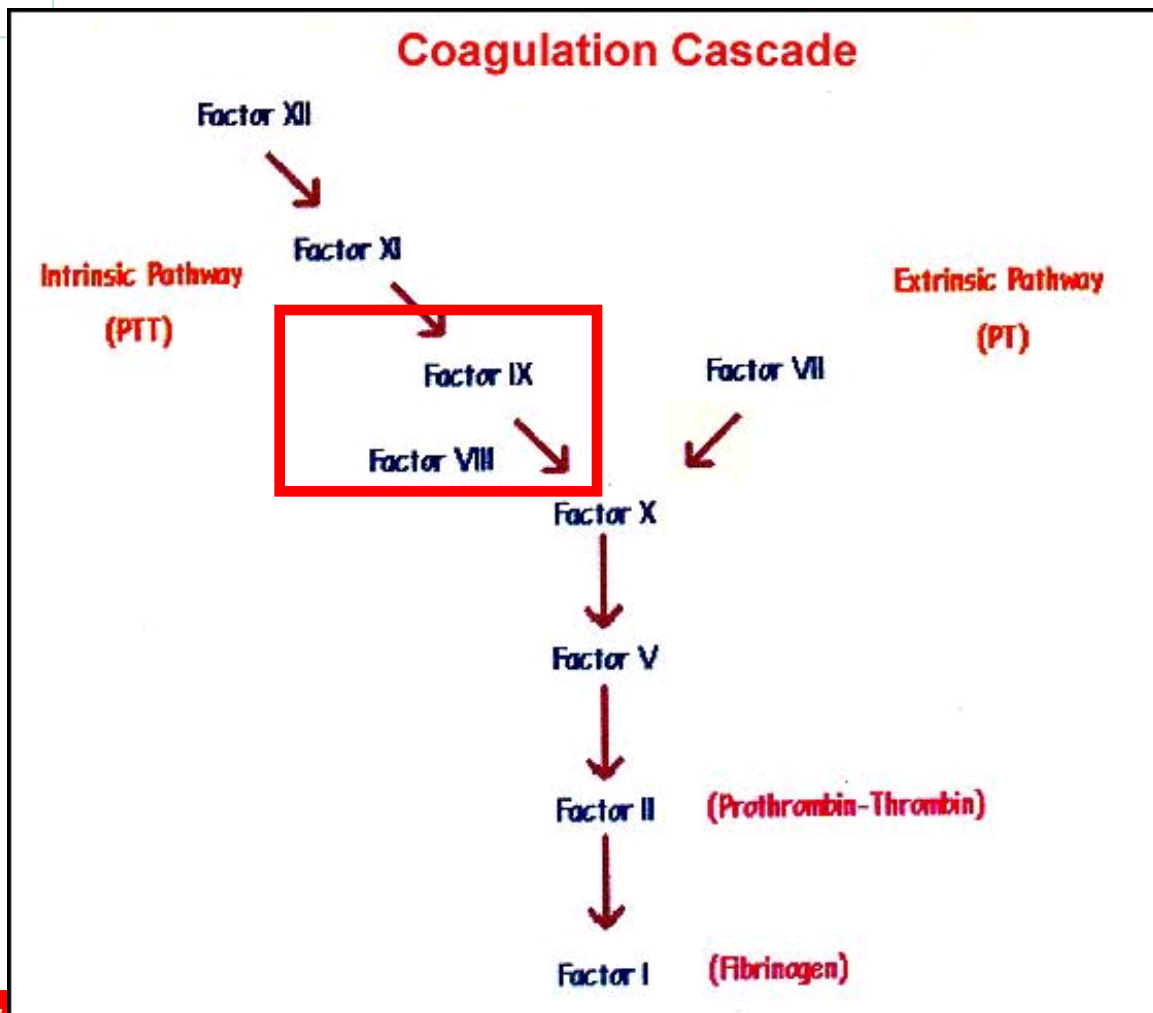
Possible outcomes for each pregnancy

A BETEGSÉG SÚLYOSSÁGA

- A faktor szinttől függ
- Súlyos: < 1%
- Kp: 1-5 %
- Enyhe: > 5 %

- fVII, fIX szerepe:
- FX aktiválása

„KIRÁLYI BETEGSÉG”

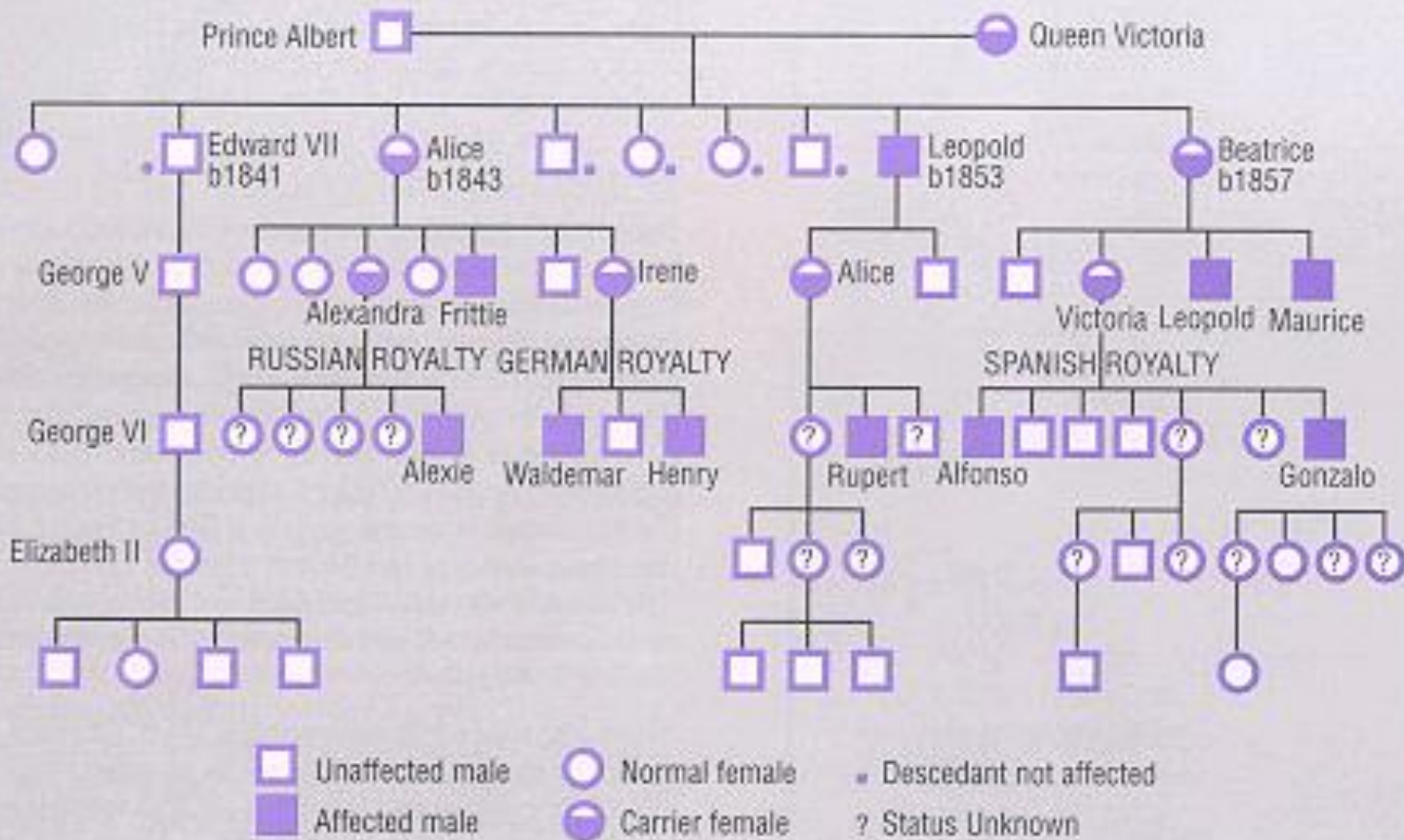
Viktória királynő

Alekszisz (II. Miklós cár fia)

Queen Victoria – Family Tree

HEMOFÍLIA A

- Gyakoriság: 1:10.000
- 5x gyakoribb, mint „B”
- 30 %-ban új mutáció
- Genetikai háttér:
  - Heterogén eltérések
  - Súlyos esetek 50 %-a: intron 22 inverzió
    - Southern blott-tal kimutatható
  - Többi eltérés indirekt molekuláris genetikai vizsgálatokkal

HEMOFÍLIA B

- Kimutatás:
indirekt genetikai vizsgálatok
FIX génje rövidebb, szekvencia analízis

- Hordózó állapot, prenatális diagnosztika lehetséges

KLINIKUM

- Izületi bevérzések, deformitások

- Nagy, lapszerű vérzések

Epiduralis hematoma

„re bleeding”

Diagnózis

- aPTI megnyúlt
- Normál plazmával korrigálható
(ha nem: gátlótest)

A thrombocytopeniák felosztása

- Csökkent termelés
  - Aplasztikus anaemia
  - Tumorok csontvelői metastasisa
  - Myelodysplasiás szindróma
  - Heveny leukémiák

A thrombocytopeniák felosztása

- Fokozott pusztulás/felhasználódás
  - Immun-thrombocytopeniás purpura (ITP)
  - Allo-immun thrombocytopenia
  - Microangiopathiás thrombocytopenia (TTP-HUS)
  - DIC
  - Heparin-indukálta thrombocytopenia
  - Gyógyszer-okozta thrombocytopenia
  - hypersplenia
  - Terhességi thrombocytopenia
  - Autoimmun betegségek, APS

Differenciál diagnosztika

- Csökkent termelés/fokozott pusztulás
- Csontvelői kép:
  - Csökkent termelés:
    - sejtzegény csontvelő
    - Dysplastikus vérképzés
    - Tumoros infiltráció
    - *Kevés/kóros megakaryocyta*
  - Fokozott pusztulás:
    - *Sok megakaryocyta látható "megakaryocytás"*
    - A csv cellularitása normális

Differenciál diagnosztika

- Csökkent termelés/fokozott pusztulás
- Perifériás vérkenet vizsgálata:
  - **Csökkent termelés:**
    - Kevés leukocytá, thrombocytá
    - Dysplastikus jelek MDS esetén
    - Magas MCV MDS esetén
  - **Fokozott pusztulás:**
    - *Fragmentocyták jelenléte mikroangiopathiás thrpenia esetén*

Differenciál diagnosztika

- **Egyéb paraméterek:**
- **T. vérkép:**
  - **Fvs**
  - **vvt**
- **Megnyúlt aPTI**
  - Lupus antikoaguláns jelenléte
  - *vWD*

Fokozott alvadékonyság

- Mélyvénás thrombosis
- tüdőembólia
- Artériás thrombosisok

Klinikai tünetek

- Gyakori a tünetmentes MVT!
- Postthrombotikus szindróma népegészségügyi jelentősége

Mélyvénás thrombosis

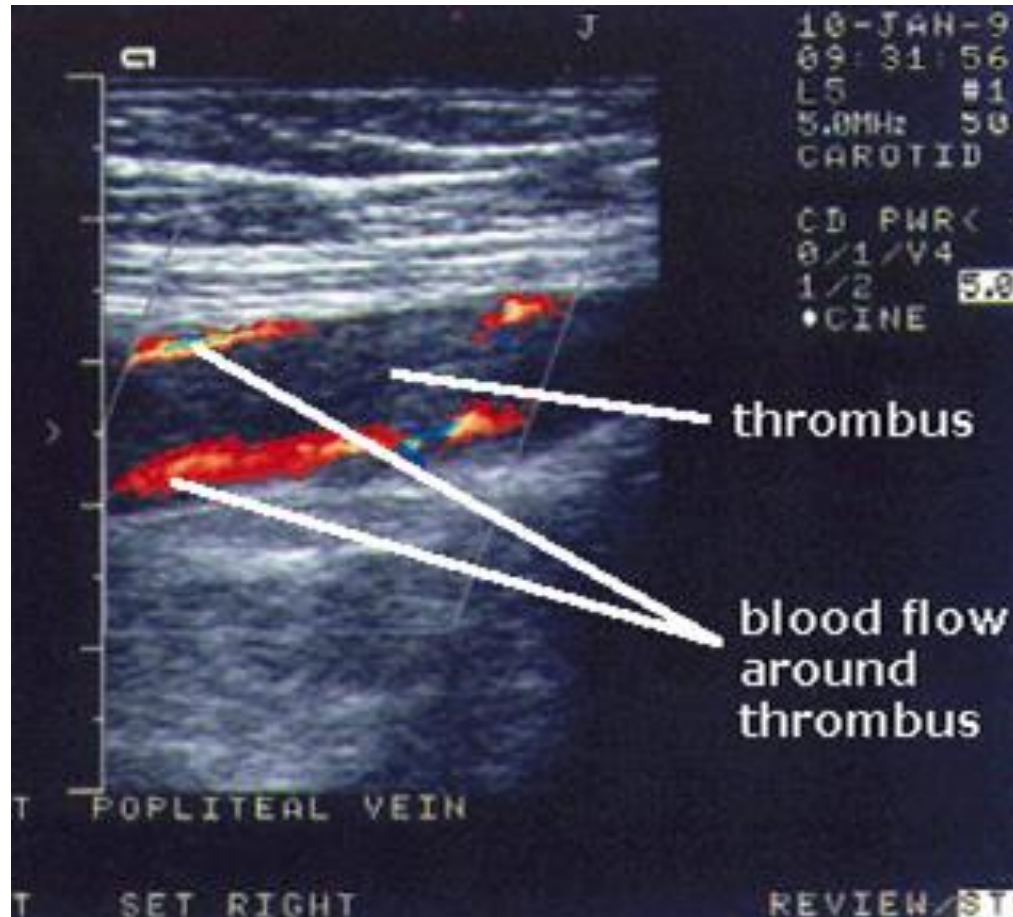
- betegség incidenciája 50-150/100 000 lakos/év
- Az esetek 10 %-a azonnal halálhoz vezet
- a túlélők között is 30 %-os a mortalitás
- Megfelelő kezelés esetén ez az arány 10 % alá csökkenthető
- Dg: spirál CT, echocardiográfia

TUMOR ÉS THROMBOSIS

- A rejtett tumor első klinikai tünete lehet a thrombosis
- thrombosisban szenvedő betegek kb. 20 %-ában a háttérben daganatos megbetegedés áll
- MVT után 6-12 hónapon belül tumor: 4-7x gyakoribb
- Thrombosis esetén tumorkeresés

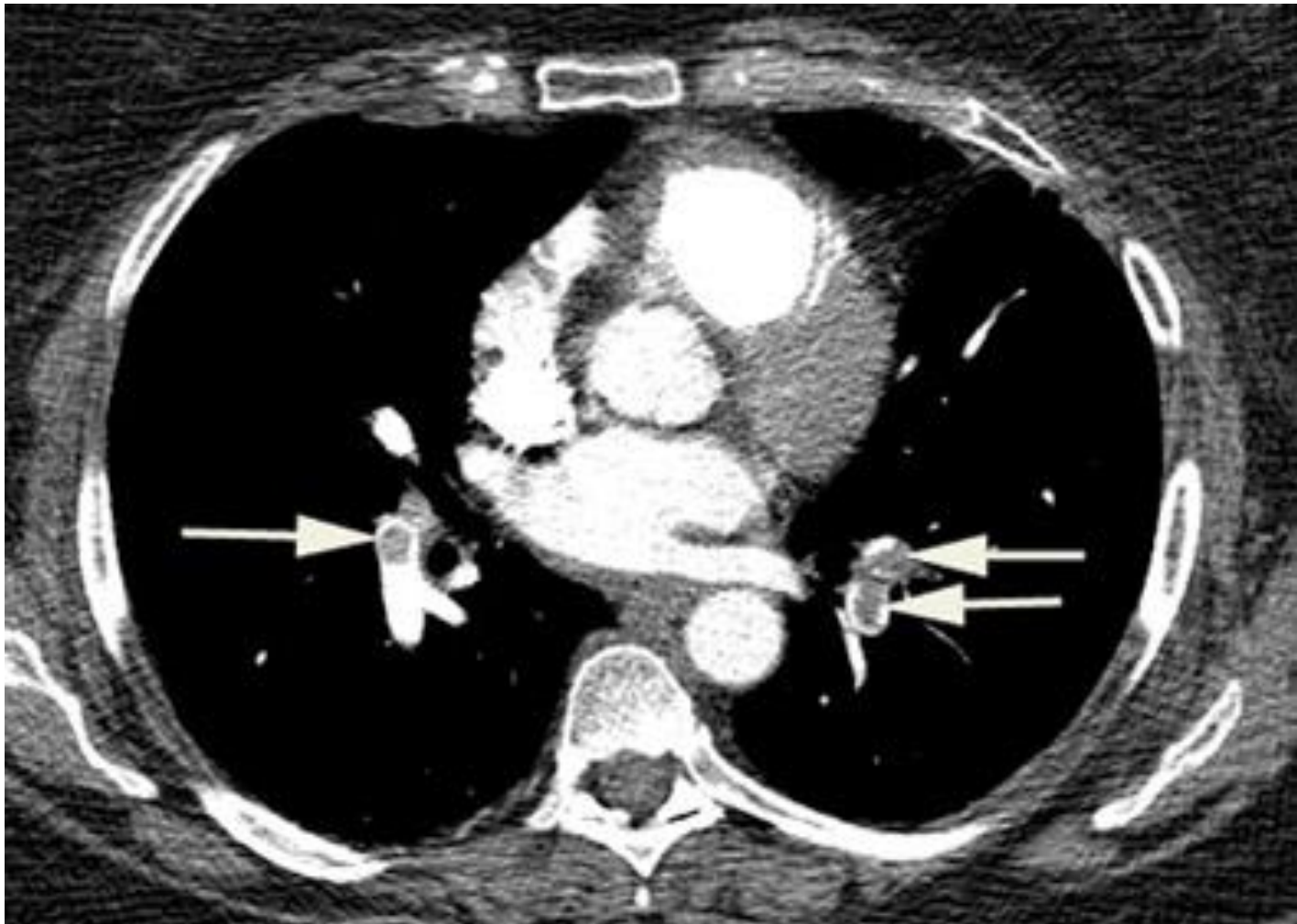

Mélyvénás thrombosis

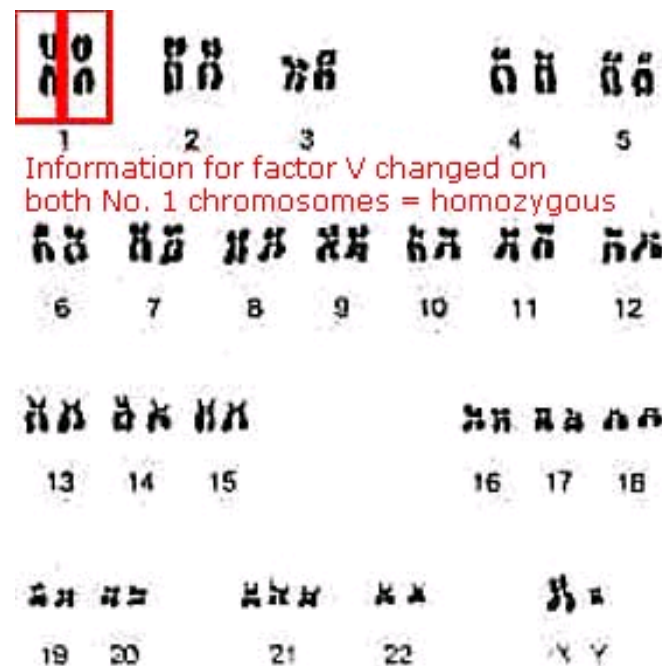

Tüdőembólia

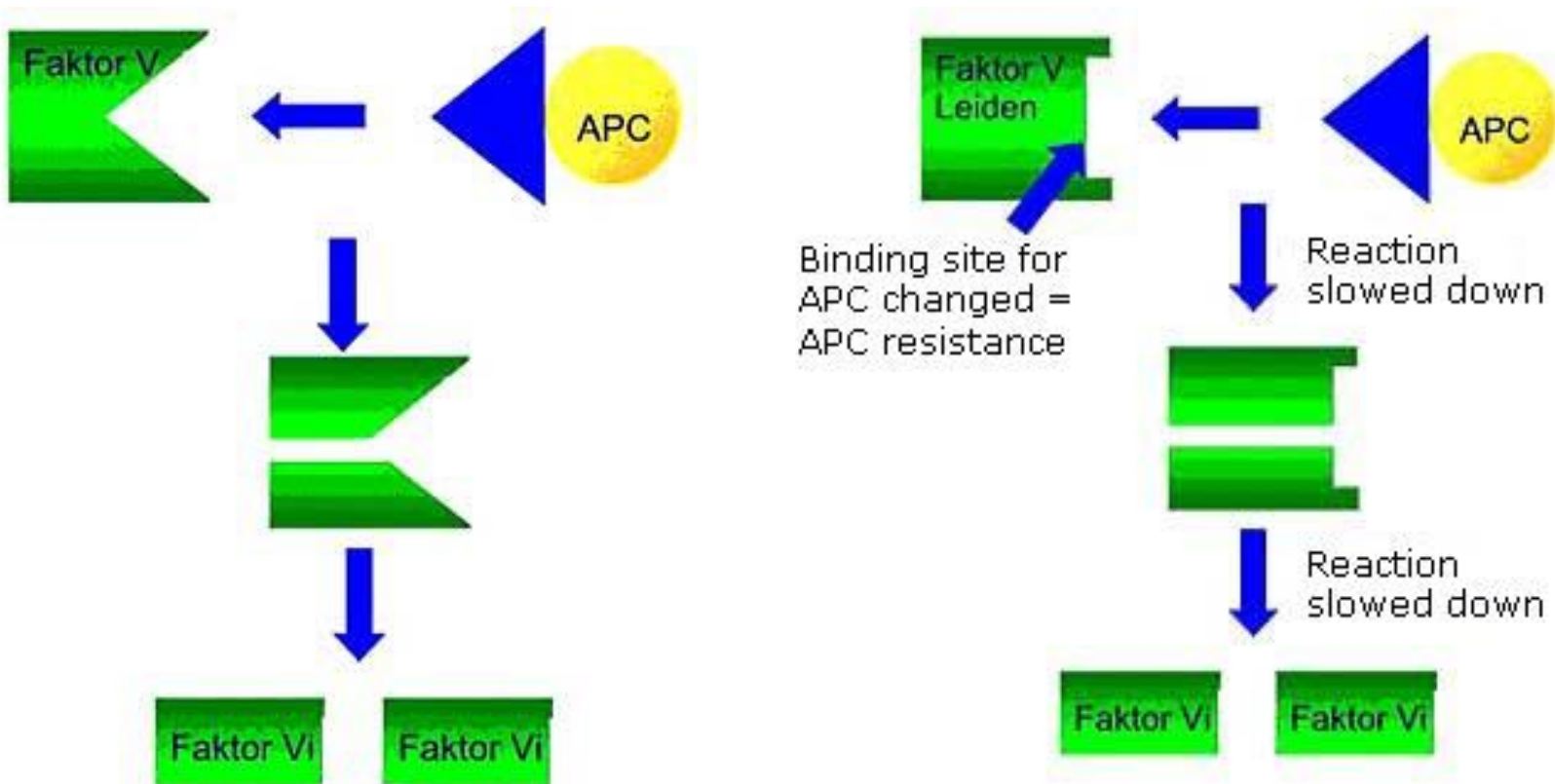
FV - LEIDEN

- 1994-ben Bertina írta le; University of *Leiden*
- **FV pontmutációja**
- Kódoló gén az 1. kromoszómán
- Mutáns FV $\Rightarrow$ lassabb inaktiválódás $\Rightarrow$ fokozott trombózis készség
- FVIII hasítása zavartalan
- Autoszóm domináns öröklődés menet
- Ez felel az APC rezisztencia 95 %-áért

APC REZISZTENCIA

- Mutáns FV $\Rightarrow$ lassabb inaktiválódás $\Rightarrow$ fokozott trombózis készség

APC REZISZTENCIA

- Dahlback, 1993
- A leggyakoribb kongenitális trombofília
- Szerzett APC: aPL jelenléte esetén
- Kimutatás:
egészséges: + APC → aPTI 2x megnyúlása
APC rezisztens beteg: aPTI nem nyúlik meg
- Háttérben legtöbbször FV mutációja
FV kóros, rezisztens az APC-vel szemben

Veleszületett thrombophilia

- Mikor gondoljunk fokozott thrombosis hajlamra?
  - Fiatal korban jelentkező thrombosis
  - Rekurráló thrombosis
  - Szokatlan helyen kialakuló thrombosis
  - Profilaxis mellett kialakuló thrombosis
  - Enyhe stimuláló tényező mellett kialakuló thrombosis

Fokozott alvadékonyság (thrombophilia)

- Szerzett
  - Antifoszfolipid szindróma
  - Malignus tumorok
  - Nefrózis szindróma
  - Szívelégtelenség
  - Obezitás
  - Gyógyszerek
  - varicositas

Az antifoszfolipid szindróma (APS)

- **Autoimmun thrombophilia**
- **Klinikai jellemzők**
  - **Artériás és vénás thrombosis**
  - ***Terhességgel kapcsolatos problémák***
  - **Egyéb, nem thrombotikus eseménnyel összefüggő jelenségek**
- **Keringő antifoszfolipid antitestek jelenléte**
  - lupus anticoagulans (LA),
  - anticardiolipin antitest (aCL) és/vagy
  - anti- β 2 glycoprotein-I antitestek

APS

- A leggyakoribb szerzett thrombophilia
- Az egyik legjelentősebb thrombosis rizikót jelentő tényező

Klasszifikáció

- Primer

- Szekunder

- Szisztémás autoimmun betegségek

- SLE 25-50%
    - Sjögren sy 42%
    - Rheumatoid arthritis 33%
    - AIHA 30%
    - Arthritis psoriatica 28%
    - Systemas sclerosis 25%

- Infectiok (HCV, HIV, syphilis)

Klinikai jellemzők

- ✓ Artériás és vénás thrombosis
- ✓ *Terhességgel kapcsolatos problémák*
- ✓ Egyéb, nem thrombotikus eseménnyel összefüggő jelenségek

Klinikai tünetek

- Terhességi manifesztációk:
  - Habitualis vetélés
  - Koraszülés
  - Halvaszülés
  - Preeclampsia, eclampsia
  - Placenta elégtelenség

Klinikai tünetek

- Nem thrombotikus eseménnyel összefüggő tünetek:

- Livedo reticularis
- Hemolytikus anaemia
- Thrombocytopenia
- Szívbillentyű érintettség
- Neurológiai tünetek
- Pulmonalis hypertonia

Thrombosis és vérzés együttes jelenléte

- DIC
- TTP
- HIT

DIC

- Mindig szekunder jelenség!
- Acut, krónikus
- Kiváltó ok:
  - Szülészeti esemény
  - Trauma
  - Műtét
  - Infekció (szepszis)
  - Malignus betegségek
  - toxinok

DIC

- Következmény:
  - Alvadási faktor felhasználódás
  - Fibrinolysis zavara
  - Thrombocyta felhasználódás
  - Intravaszkuláris thrombosis
  - Felhasználódás miatt vérzés

A kiserekben kialakuló thrombusok perfúzió zavart, szövetelhalást okoznak

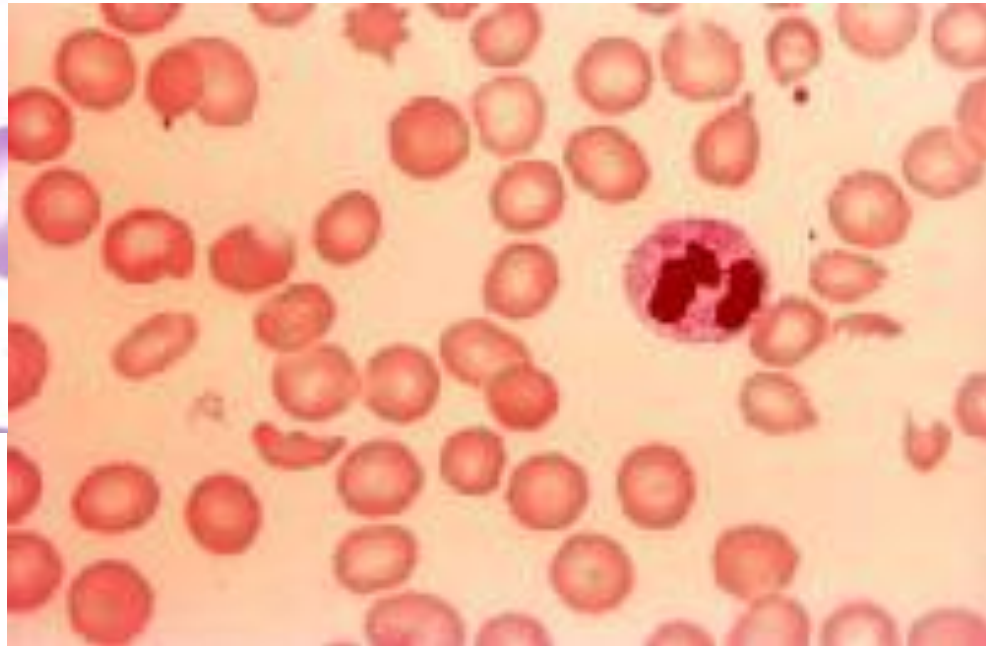
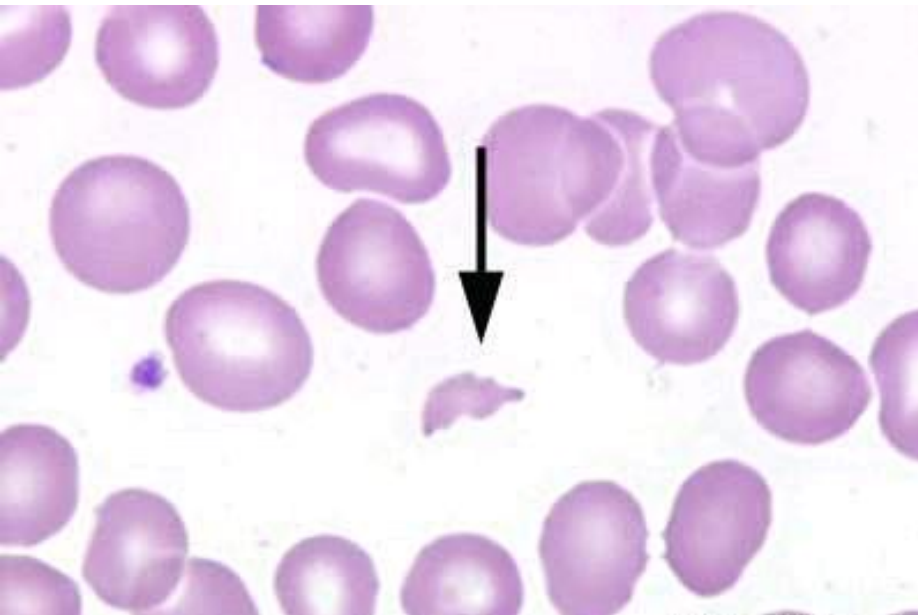

Laboratóriumi eltérések

- Akut: vér nem alvad
- Thrombocyta szám ↓
- Fibrinogén ↓
- PC, ATIII ↓
- FDP ↑
- Prothrombin idő, aPTI ↑ (akut)
- Thrombin idő ↑
- FV, FVIII ↓
- Perifériás kenet: mikroangiopátiás hemolítikus anémia: fragmentocyták

- Thrombocytopenia, fragmentocyták (Wright festés X1000)

DIC Scoring System

Measure	Score			
	0	1	2	3
Platelet count	>100 X 10 ⁹ /L	<100 X 10 ⁹ /L	<50 X 10 ⁹ /L	NA
PT prolongation,	0-3	3-6	6	NA
Fibrinogen level, mg/dL	>100	<100	NA	NA
Fibrin split products	-	NA	+	+++

NA = not applicable

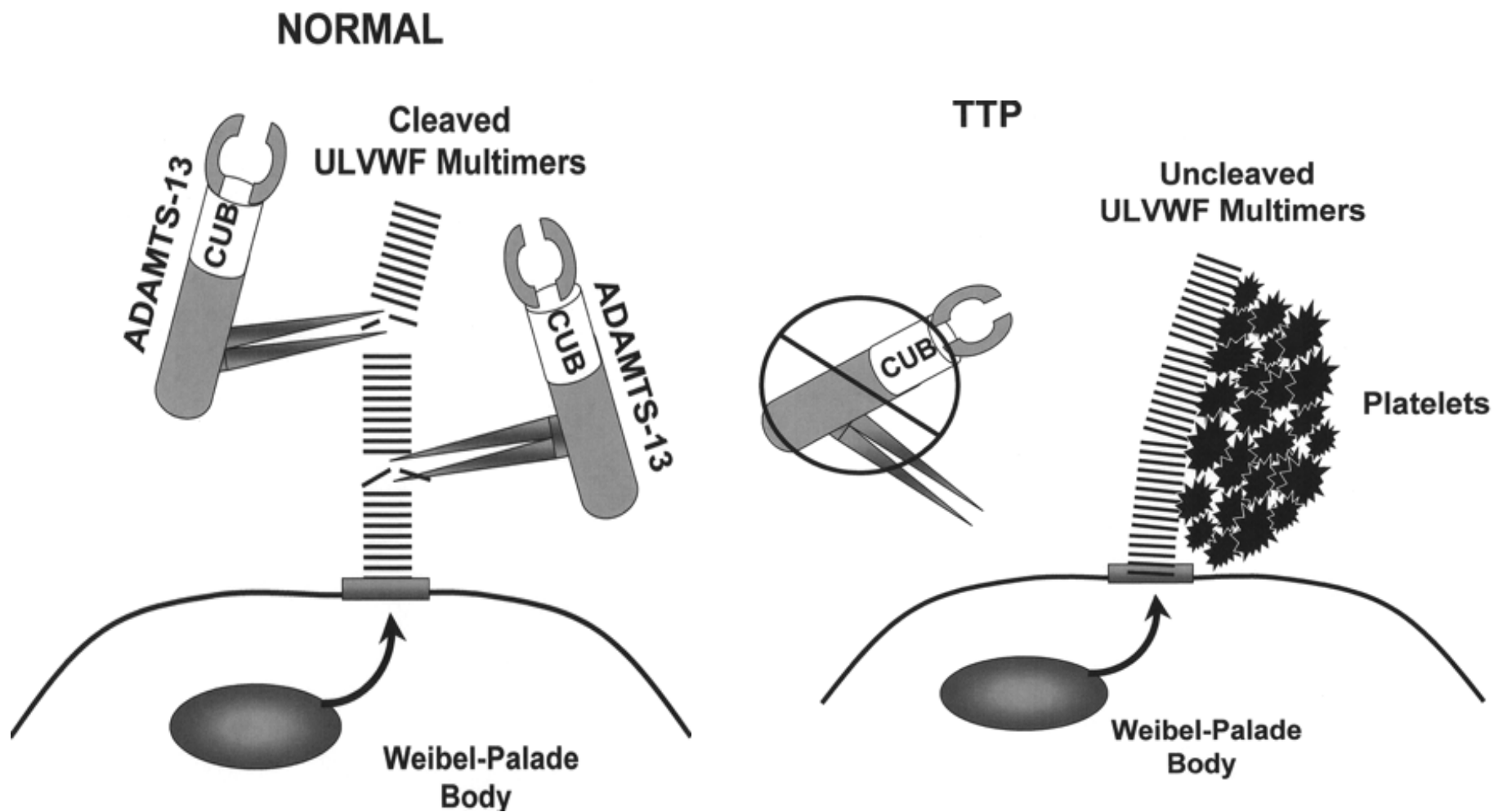
Kezelés

- Alapbetegség kezelése
- Folyamat elején heparin: thrombosis kivédése
- Vérzés esetén:
vvt, FFP, prothrombin komplex, aPC koncentrátum, thrombocyta koncentrátum, Novoseven

Thrombotikus thrombocytopeniás purpura Moschcowitz-szindróma (TTP)

- „pentád”:
  1. Thrombocytopeniás purpura
  2. Mikroangiopátiás hemolítikus anaemia
  3. Láz
  4. Idegrendszeri tünetek
  5. Veseérintettség
- Változatos lefolyás
- Nőkön gyakoribb (tehesség)

ADAMTS-13 funkciója

TTP

PATHOMECHANIZMUS

- EC-ből vWf felszabadulás
- ADAMTS-13 enzim (vWf cleaving protease) hiánya:
- elmarad a vWf hasítása
- ULvWf, nem keletkezik megfelelő nagyságú vWf
- Thrombocytá agglutináció, kiserekben mikrothrombusok
- Szervműködési zavar
- Thrombocyták felhasználódnak

TTP

- Diagnózis:
- Fragmentocyták
- Hemolízis jelei
- Szervérintettség következményei
- ADAMTS-13 hiány, antitest kimutatása

TTP KEZELÉS

- Plazmaferézis
- Thrombocyta szám
> 100.000 G/l

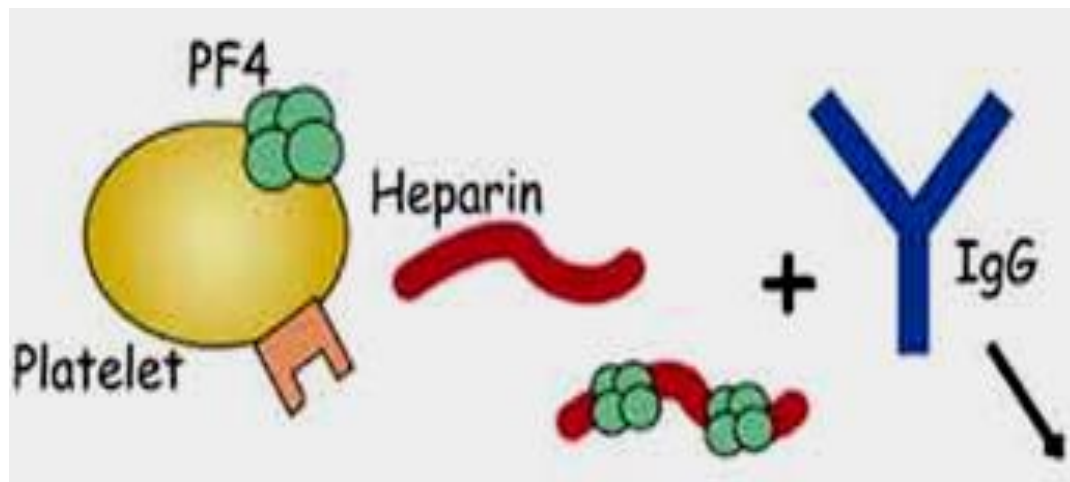
A HIT

- 2. típus
- immun-mediált folyamat
- Potenciálisan halálos gyógyszer mellékhatás
- Protrombotikus állapot
- Thrombosis és thrombocytopenia egyidejű jelenléte

- **Mortalitás: 20%,**
- További 10 % végtag amputáció
  - Vénás és artériás thrombosis
  - Cerebrovascularis esemény
  - AMI
  - Végtag MVT
  - AV-i ischaemia

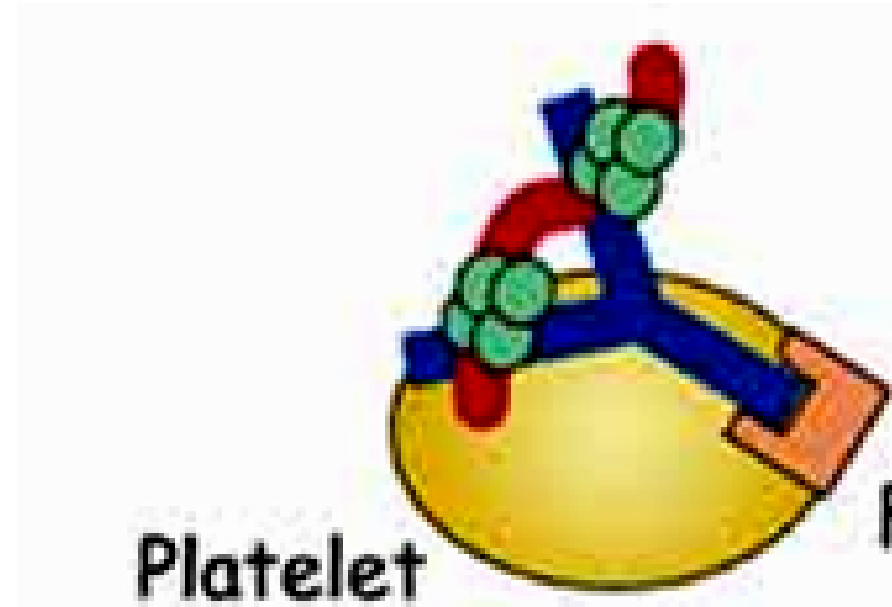
A HIT KIALAKULÁSÁNAK MECHANIZMUSA

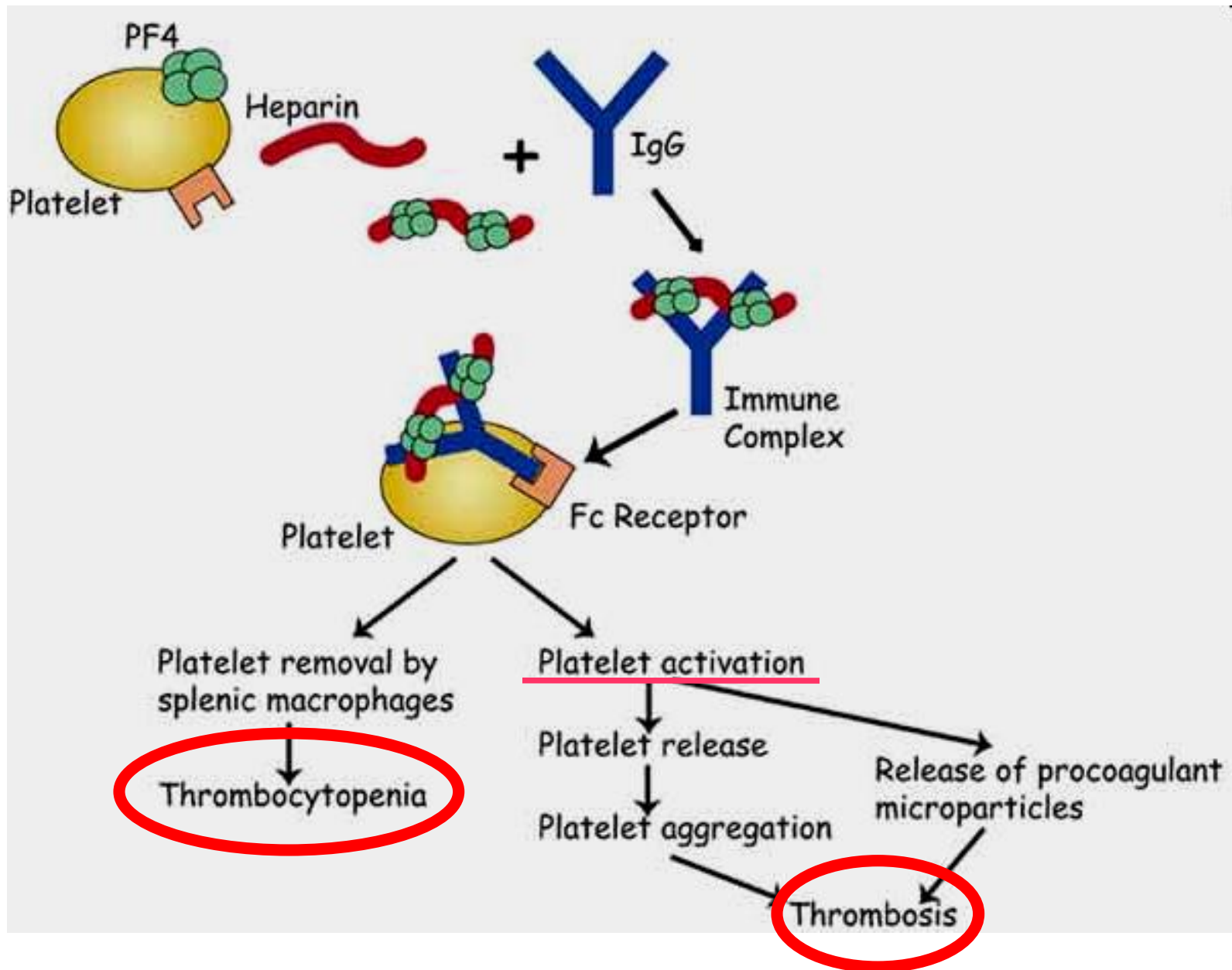
- Heparin és PF4 (thrombocytá faktor 4) komplex elleni antitestek okozzák
- Trombocita/monocita/endotél **aktivációt** okoz az antitest
- *Ezek az antitestek sok heparin-kezelt, nem HIT-es betegben is kimutathatók*

A HIT KIALAKULÁSÁNAK MECHANIZMUSA

- Az immunkomplex a thrombocyta felszínéhez kötődik
- Keresztkötést alakít ki a IIA Fc receptorral, ez
- Thrombocyta aktivációt eredményez

EPIDEMIOLOGIA

- **A leggyakoribb gyógyszer-indukálta thrombocytopenia**
- **Sokkal nagyobb az incidenciája, mint ahogy diagnózisra kerül**
- **USA adatok:**
  - **Incidencia: 1-5 %**
- **Nem mindenkinek lesz HIT-je, akinek antitestje van**

KLINIKUM

- Kezdet:
  - 4-10 nappal a heparin terápia kezdetét követően
  - Ismételt adagolásakor hamarabb
- Thrombosis és thrombocytopenia
  - Konzumpció

- **Nehézségek:**
- A betegnek rendszerint thrombosisa van eleve
- Súlyos állapotban lévő beteg az ITO-n sok egyéb okból kifolyólag is lehet thrombocytopeniás

Diagnózis

- Alapvetően klinikai diagnózis,
- Melyet
- A laboratóriumi teszt megerősít
- **Ha HIT gyanúja merül fel, a heparint fel kell függeszteni**

A klinikai gyanú

- 4T:
- **T**hrombocytopenia
- **T**iming of the decrease of platelet count
- **T**hrombosis
- Other causes of **T**hrombocytopenia

A HIT kezelése

- Direkt thrombin inhibitorok (DTI)
  - Lepirudin (Refludan)
  - Dabigatran (Pradaxa)
- Direkt X faktor inhibitor
  - Rivaroxaban (Xarelto)
- Fondaparinux

Alvadásgátló kezelés

- Na-heparin iv ellenőrzés: aPTI
- Ca-heparin sc. ellenőrzés: aPTI
- LMWH sc. ellenőrzés: aXa
- Szájon keresztül:
  - K vitamin antagonisták:
    - Syncumar, Warfarin ellenőrzés: INR
  - Direkt X faktor gátló: ellenőrzés: $\emptyset$
    - Xarelto
  - Direkt thrombin gátló: ellenőrzés: $\emptyset$
    - Pradaxa

Alvadásgátló kezelés

- Terhességben csak heparin (LMWH) adható
- Syncumar beállítás mindig heparinnal átfedésben

PERIOPERATÍV TROMBOPROFILAXIS

- Trombocita aggregáció gátló felfüggesztése 1 héttel a műtét előtt
- OAK felfüggesztése, LMWH-ra átállítás
- Műtét előtt 12 órával Na-heparin
- EDA
10-12 órával az LMWH után
4 órával a beavatkozás után adható LMWH

VESEELÉGTELENSÉG ESETÉN

- Heparin kiválasztása csökken, ezért
- Dózis csökkentés szükséges
- NOAC nem javasolt

A kezelés hatékonyságának monitorozása

- Heparin terápia monitorozása:
- LA jelenléte esetén a kiindulási aPTI megnyúlt, így nem mérhető
- Ilyen esetben anti-Xa aktivitás meghatározása segíthet
- LMWH hatékonyságának monitorozása
- anti-Xa aktivitás
- Obes betegek
- terheseiken

LMWH

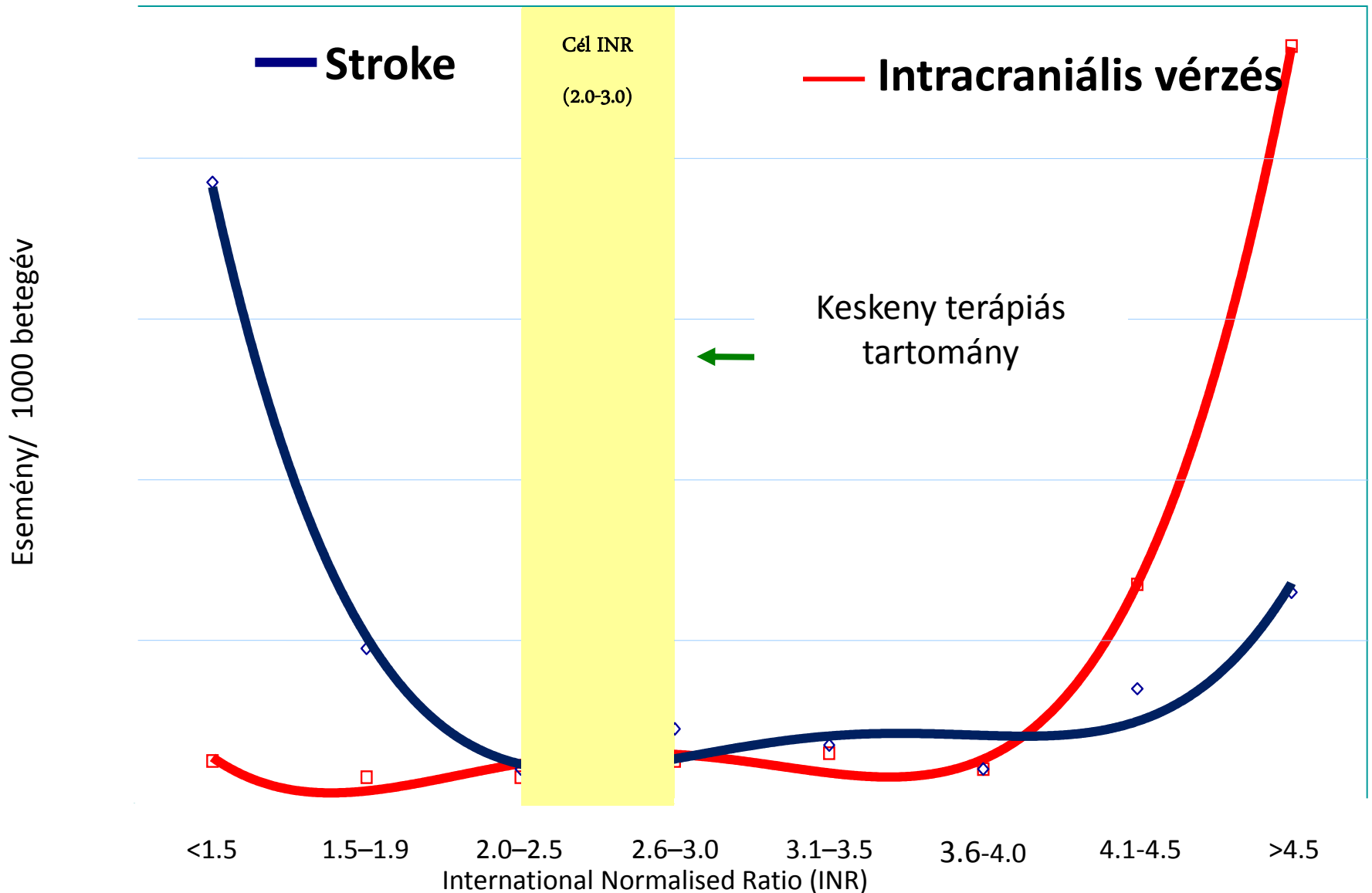

- Öninjekciózás
- Terápia pontos betanítása

Syncumar

- Néhány szempont:
- Megfelelő dózis
- Kis dózissal kezdeni
- Kezdés: mindig heparinnal átfedésben
- Gyakori ellenőrzés
- Betegek edukációja (diéta, gyógyszerek)
- Időskor
(nagyobb szenzitivitás, vérzés rizikó, gyógyszer interakciók)
- májbetegek

Szűk terápiás tartomány

SYNCUMMAR NECROSIS

- A terápia kezdetén
- Protein C hiányban gyakoribb
- Szövetten:
fibrinoid thrombusok a kiserekben
- Profilaxis:
alacsony kezdő dózis, heparin védelem

TEENDŐ OA TÚLADAGOLÁSA ESETÉN

adag átmeneti csökkentése

egy adag kihagyása
vérzés esetén 10 mg orális K vitamin
napi INR kontroll

Syncumar kihagyása, 10 mg iv. K vitamin,
protrombin komplex, FFP

SYNCUMAR (ACENOCOUMAROL) KLINIKAILAG JELENTŐS INTERAKCIÓI

A KUMARINOK JELENTŐS INTERAKCIÓT EREDMÉNYEZŐ TULAJDONSÁGAI:

- Szűk terápiás tartomány
- erős plazmafehérjékhez való kötődés
- CYTOCHROM P450-függő metabolizmus

KÖVETKEZMÉNY:

- A hatás fokozódása, vagy csökkenése
- (vérzés, thrombosis)

SYNCUMAR (ACENOCOUMAROL) KLINIKAILAG JELENTŐS INTERAKCIÓI V.

KLINIKAILAG JELENTŐS INTERAKCIÓK:

- KARDIOVASZKULÁRIS SZEREK:
AMIODARON (↑), , PROPAFENON (↑),
- ANTILIPAEMIÁS SZEREK: FIBRÁTOK (↑),
- ORÁLIS ANTIDIABETIKUM:
GLIBENCLAMID(↑), BIGUANID(↓)

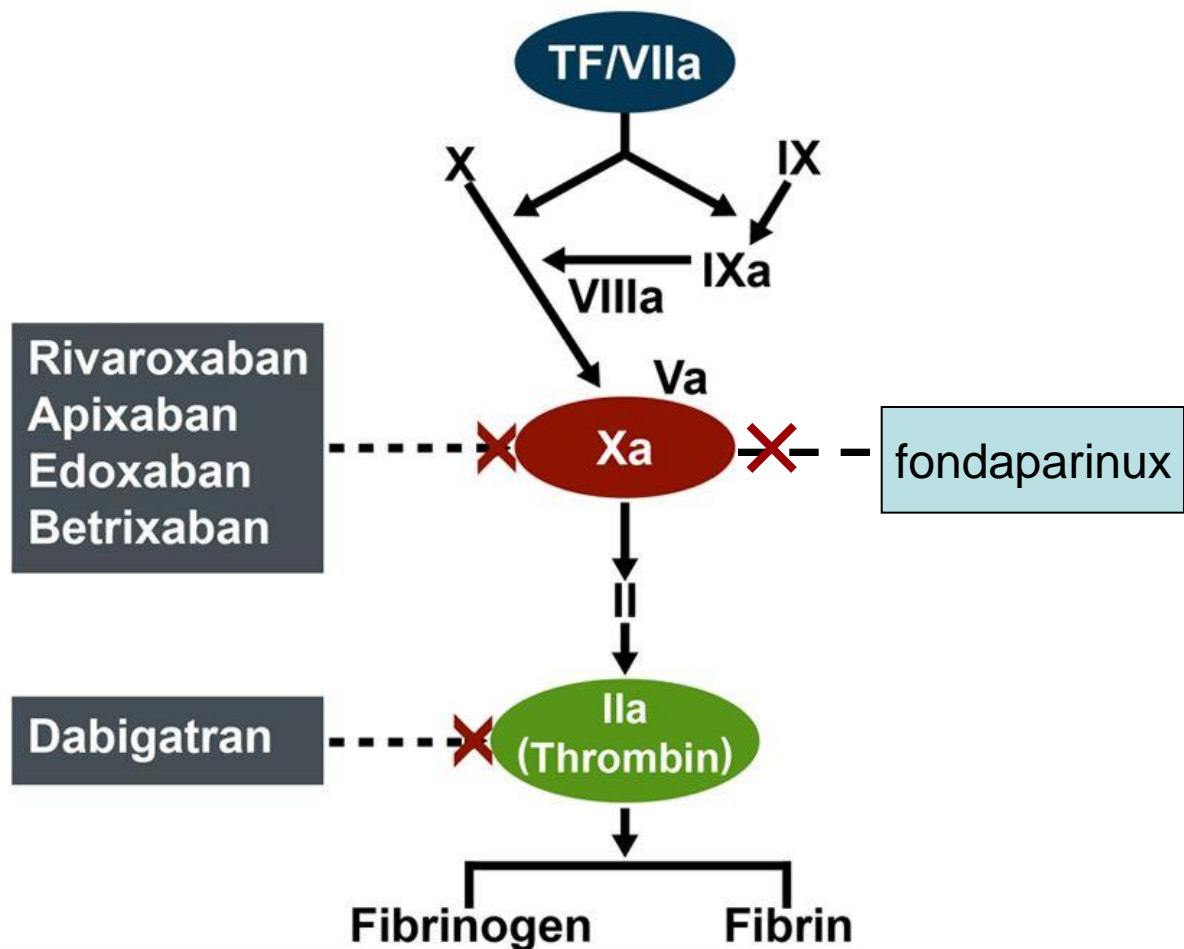
WARFARIN

- **Hosszabb felezési idő**
- **Hatása lassabban alakul ki**
- **Diéta kevésbé befolyásolja a hatást**

Újabb támadáspontok

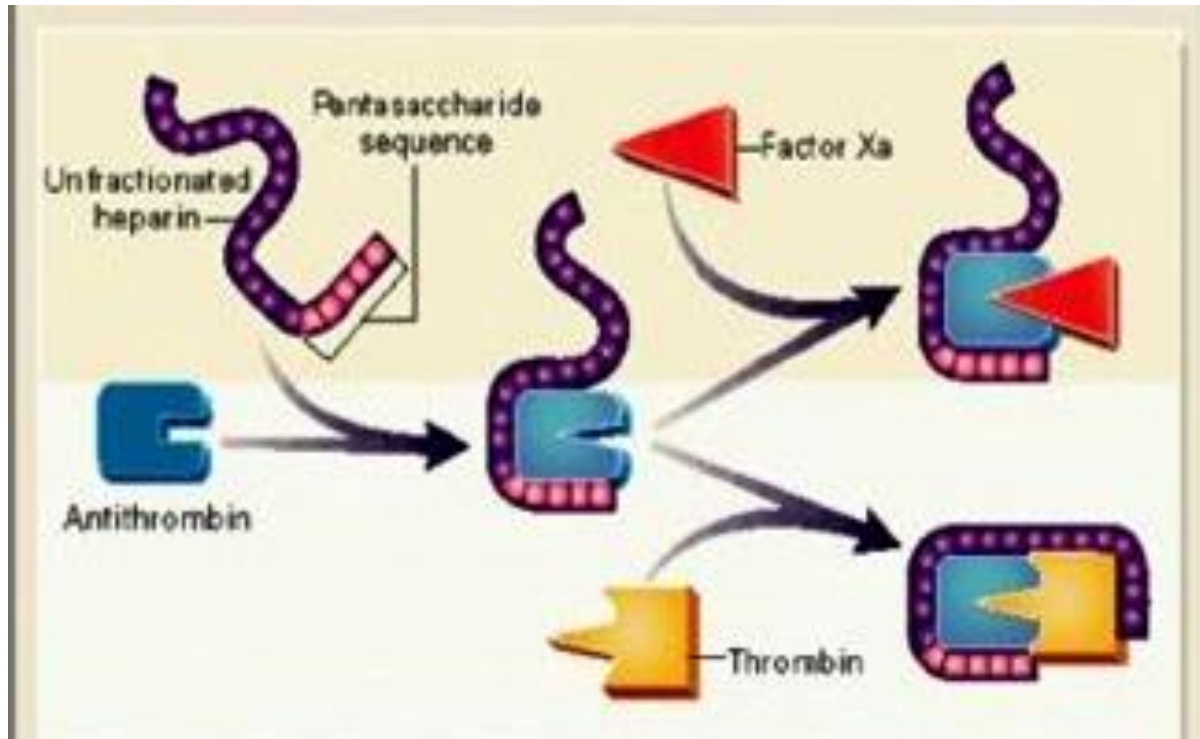
Két, alapvetően új támadáspont

- Direkt X faktor gátlók
- Direkt II faktor gátlók

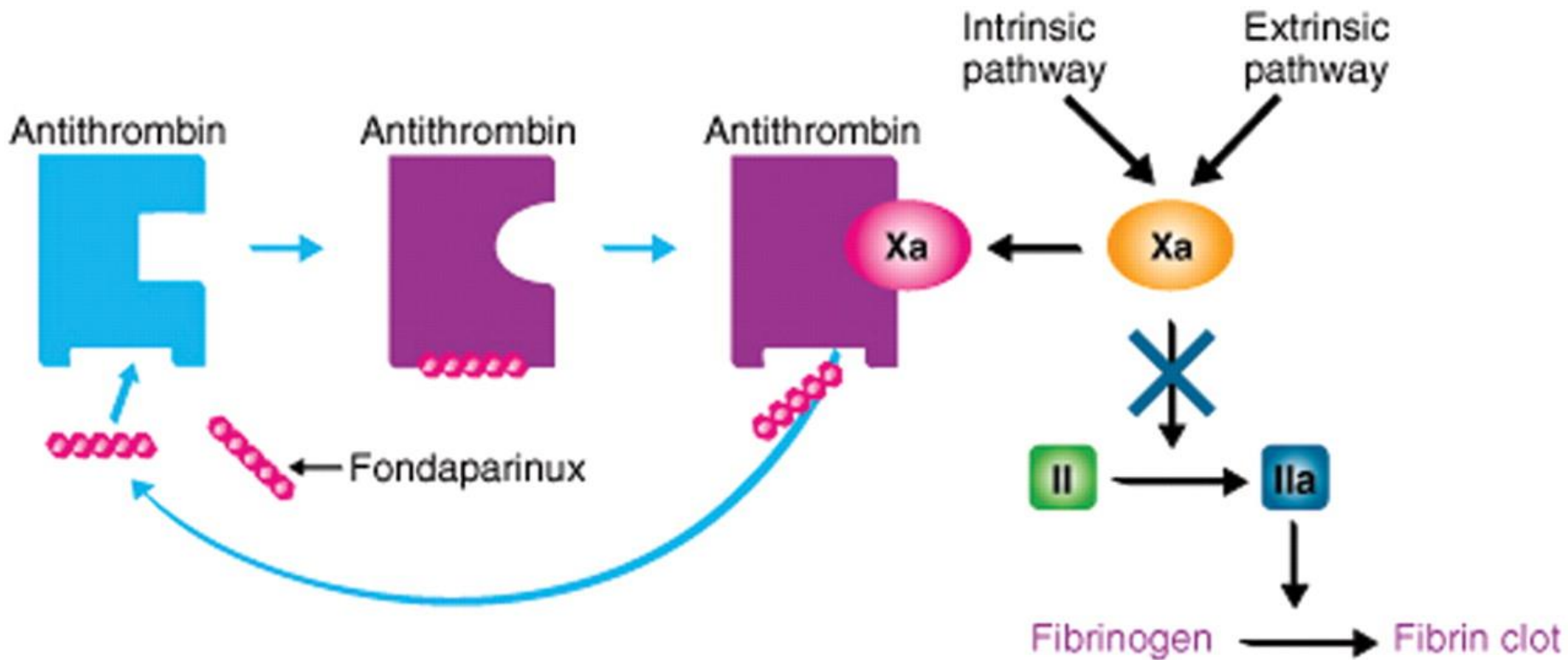
X faktor gátlása

- A heparin az **antitrombint** mint kofaktort igényli a II_f és X_f inaktiválásához

Fondaparinux

- **Szelektív**, de nem direkt X faktor gátló
- **Antithrombin** közreműködését igényli

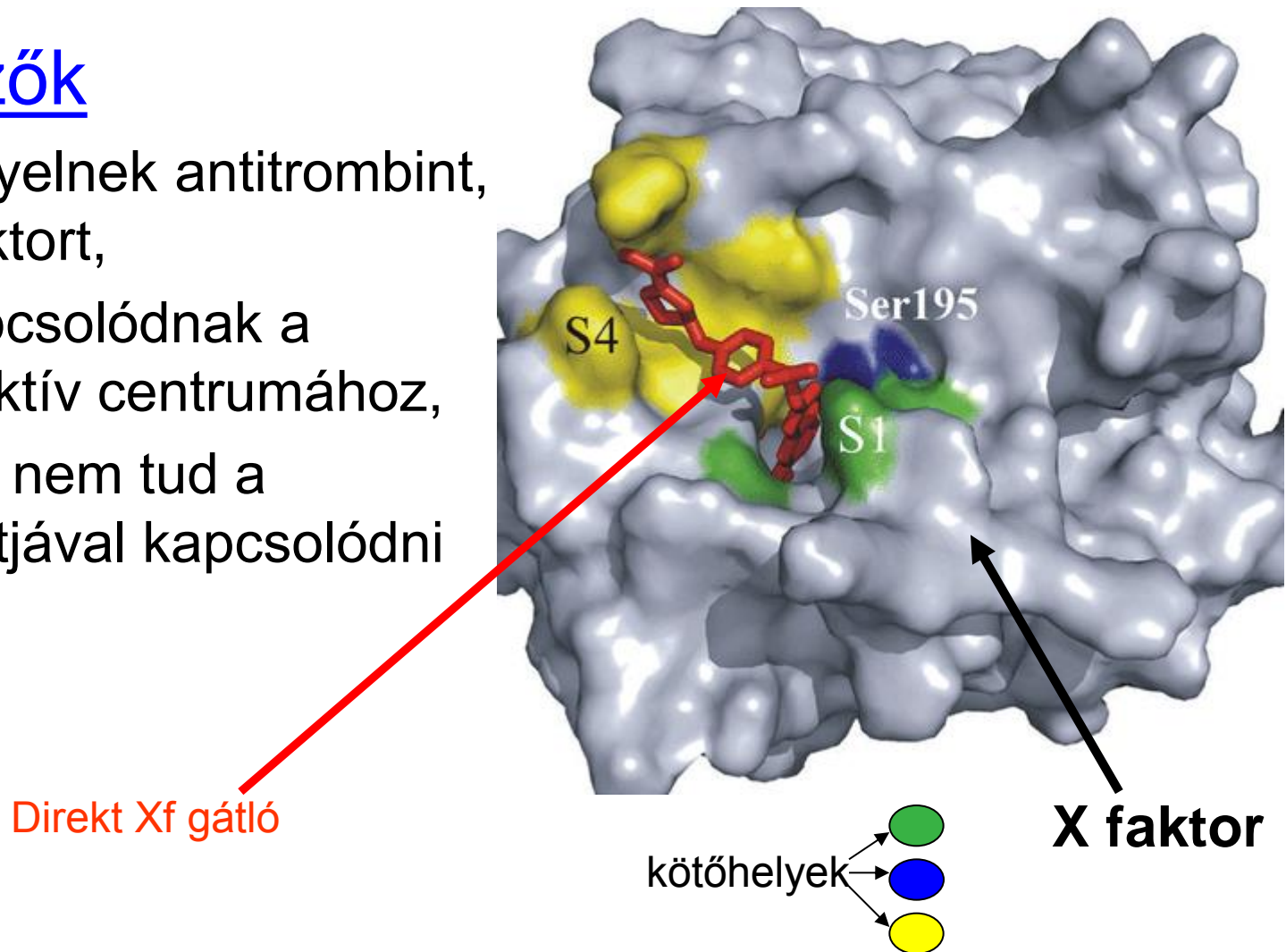

Tapasztalat

- A három szerrel már több mint egymillió betegév tapasztalata áll rendelkezésre,
- és a támogatás hiánya ellenére már Magyarországon is 2000 pitvarfibrilláló beteg kapja

Direkt X faktor gátlók

- Jellemzők
- Nem igényelnek antitrombint, mint kofaktort,
- Direkt kapcsolódnak a X faktor aktív centrumához,
- Ezáltal az nem tud a szubsztrátjával kapcsolódni

Rivaroxaban (Xarelto)

- Szájon keresztül hat
- Reverzibilis a hatása
- Gyorsan felszívódik
- Gyors hatáskezdet (2-4 óra alatt eléri a max vérszintet)
- Felezési idő 5-13 óra
- Vesén keresztül, széklettel ürül ki
- Kóros veseműködés esetén dózis csökkentés
  - Tilos: kreatinin-clearance-érték < 15 ml/perc.
  - óvatosan alkalmazható: kreatinin-clearance-értéke 15 - 29 ml/perc között

- 2/3 része a májban metabolizálódik (citokróm P450)
- gyógyszer interakció:
- azolok, HIV-proteáz inhibitorok (CYP, P-gp gátlás)

A Xarelto indikációi

- Az egy vagy több rizikófaktorral rendelkező betegek **nem valvuláris pitvarfibrillációja** esetén a stroke és a perifériás embolizáció megelőzésében
- **elektív csípő- és térdprotézis-beültetés** esetén a **vénás tromboembólia megelőzésében**
- **mélyvénás trombózis kezelése és megelőzése, pulmonális embóliában**
- **troponin-pozitív akut koronária szindrómát követően az aterotrombotikus események megelőzésére**

A Xarelto dozírozása

- Műtét utáni thromboprofilaxis:
  - naponta egyszer 10 mg rivaroxaban
  - Az első adagot 6 - 10 órával a műtét után kell bevenni, amennyiben a beteg hemosztázisa helyreállt.
- Stroke prevenció:
  - Napi 1x20 mg
- Mélyvénás thrombosis, tüdőembólia kezelése
  - Az első 3 héten 2x15 mg, majd naponta 1x20 mg
- A tabletták bevétele étkezés közben, vízzel

A rivaroxaban interakciói

- Az erős CYP3A4 és P-likoprotein (P-gp) gátlók növelhetik a rivaroxaban plazmakoncentrációját, ez fokozott vérzési kockázathoz vezethet. *azol antimikotikumok és HIV-proteáz gátlók*
- Az erős CYP3A4 erős induktorok (*rifampicin, phenytoin, karbamazepin, phenobarbital vagy orbáncfű*) csökkent plazmakoncentrációt, csökkent hatékonyságot eredményezhet

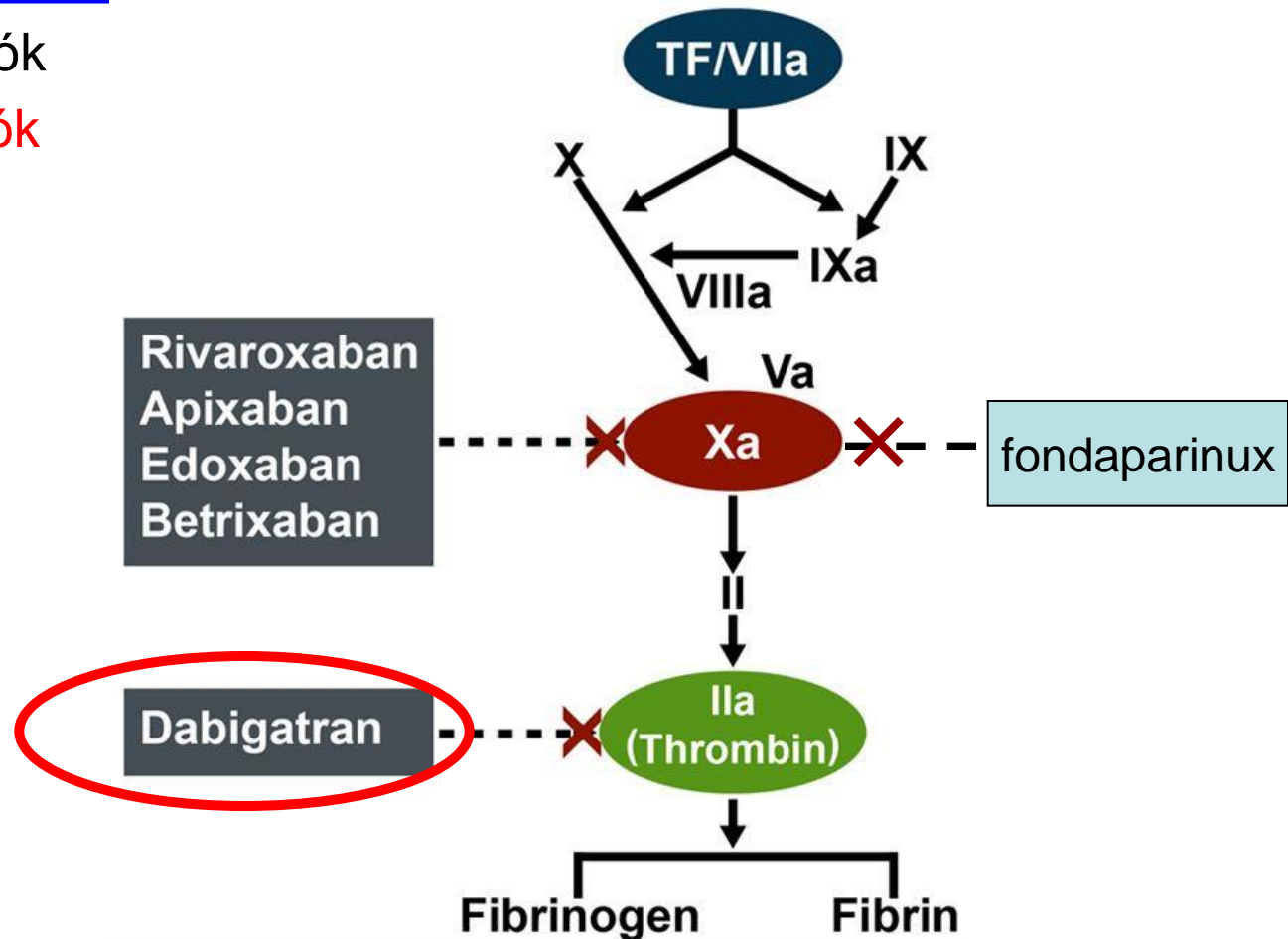
Apixaban (Eliquis®)

- **Indikáció:**
- **A stroke és a szisztémás embolizáció megelőzése**
nem billentyű eredetű pitvarfibrillációban szenvedő, egy vagy több kockázati tényezővel rendelkező felnőtt betegeknél
  - javasolt adagja naponta 2 x 5 mg, szájon át
- **A vénás thromboembolia (VTE) megelőzése: elektív csípő- vagy térdprotézis műtétet követően**
  - javasolt adagja naponta 2 x 2,5 mg szájon át. Az első adagot a műtét után 12-24 órával kell bevenni.

Újabb támadáspontok

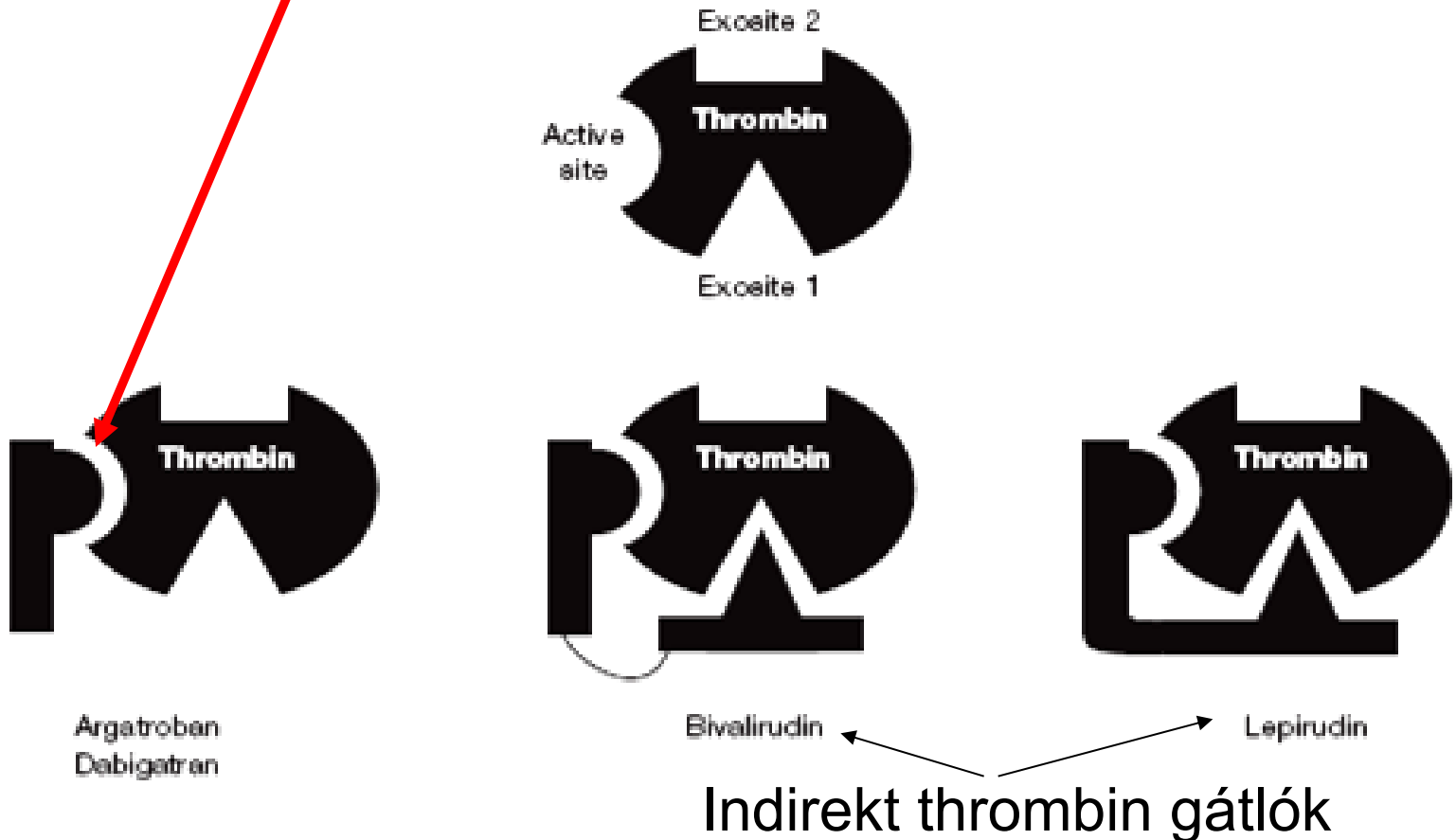
Két, alapvetően új támadáspont

- Direkt X faktor gátlók
- Direkt II faktor gátlók

Direkt thrombin gátlók

- Közvetlenül kapcsolódik a thrombin aktív centrumához

Dabigatran (Pradaxa)

- orálisan adagolva jól felszívódik
- csúcshatás 1.5-3 óra
- Féléleletidő 12-14 óra, elhúzódó hatás:
- - napi kétszeri adagolás
- konjugációval a májban metabolizálódik
- 80% vizelettel, 20% széklettel ürül
- gyógyszer interakció:
  - gyenge és közepesen erős P-glikoprotein (P-gp) inhibitorokkal
  - - protonpumpagátlók, amiodaron, verapamil, kinidin, azolok

Indikáció

- Ld. X. faktor gátlók

Adagolás

- 75 mg, 110 mg, 150 mg-os kapszula
- Protézis műtétet követően:
  - a műtét befejezését követő 1-4 órán belül 1x110 mg, majd naponta 1x220 mg
- Mélyvénás thrombosiszt követően:
  - 2x150 mg

Adagolás

- stroke, szisztémás embolizáció megelőzése pitvarfibrillációban
  - 2x150 mg

Vesekárosodás esetén

- A Pradaxa ellenjavallt a súlyos vesekárosodásban szenvedő betegeknél (CrCL < 30 ml/perc).
- CrCL: 30-50 ml/perc: dózis csökkentés: naponta 1x150 mg